

Carrerada

Veciana

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Al nord del terme municipal
Alçada: 710

Coordenades:

Latitud: 41.67561
Longitud: 1.4459
UTM Est (X): 370640
UTM Nord (Y): 4614927

Classificació

Número de fitxa: 08297 - 144
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Obra civil
Estil / època: Medieval Modern Contemporani
Segle: XI-XX
Estat de conservació: Bo
Protecció: Legal
Observacions protecció: Llei 3/1995, de 23 de març, de vies pecuàries.
Accés: Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat: Privada
Titular: varis propietaris
Autoria de la fitxa: Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: ds., 02/08/2014 - 02:00

Descripció

El camí ramader o carrerada que travessa el terme municipal de Veciana, ho fa d'oest a nord-oest (des de Sant Guim de Freixenet fins a Pujalt). Servia per traslladar els ramats de les planes als prats estiuençs del Pirineu.

Entra a Veciana per ponent, per la Rubiola, des d'on es dirigeix a la masia de Viure. Segueix en direcció nord pel Pla de la Casilla, les Garrigues, on actualment hi ha un parc edic. Continua en direcció nord fins arribar al terme de Pujalt, deixant a llevant els camps de Cal Daniel o La Pultera.

Observacions:

Un testimoni oral ens explicava com encara, de petit, havia sentit comentar que aquell dia havien passat tres o quatre ramats. Recorda que parlaven d'ovelles.

Història

Els camins ramaders o carrerades són camins de domini públic (com els rius i torrents, costes i carreteres) per on el bestiar té dret a passar. Tenen un paper molt important en la gestió del territori. Posseeixen un gran valor cultural i històric i poden esdevenir instruments urbanístics de primer ordre a l'hora de mantenir oberts corredors naturals i ecològics. La unitat formada pel Penedès, Garraf i Camp de Tarragona és, juntament amb el Vallès i l'Empordà, una de les tres grans zones d'hivernada a la transhumància de la Catalunya central i oriental. Els ramats que hivernaven en aquestes zones pujaven a passar l'estiu en algun punt de l'arc de muntanyes que tanquen les comarques del Solsonès, Berguedà i el Ripollès pel Nord i, alguns, tramuntaven aquest arc i entraven a la Cerdanya. Els ramats que sortien del Penedès i del Garraf per anar als Pirineus tenien diversos camins els quals els permetien anar a trobar la carrerada de Solsona, la de Berga o la de la Cerdanya, la qual es desdoblava en dues branques importants, la de l'Alt Berguedà i la del Ripollès (Miralles, 1999). Acostumen a ser camins elevats, camins de carena. D'aquesta manera, s'eludeixen les sinuositats dels barrancs i es va més de dret; es troba pastura; s'eviten conflictes amb els agricultors; i, sovint, en ser partions de municipis, els possibles perjudicis que pugui ocasionar el ramat queden més repartits. La seva amplada oscil·la entre els 10 i els 60 metres segons el tram, encara que en molts casos hagin pogut ser inferiors als 10 metres i, en alguns, superiors als 60. Generalment, els ramats no passaven dels 200 caps de bestiar, però a l'hora de fer la transhumància feien servir l'antiga estratègia -molt comú al Pirineu- de baixar el ramat en societat, és a dir, barrejant tres o quatre ramats per tal d'estalviar esforços i costos. En arribar a les contrades del Penedès, feien la tria dels seus animals i llavors cada pastor s'arribava, amb el seu ramat, fins la casa on havia llogat les herbes per a l'hivern. La transhumància tenia unes dates tradicionals prefixades: baixaven a la tardor, per Tots Sants, abans de les grans nevades hivernals i pujaven a la primavera, els darrers dies d'abril, coincidint amb la fosa de les neus a l'alta muntanya. La durada d'aquests desplaçaments era d'entre 10 i 15 dies, depenent de la ruta escollida i de les condicions climatològiques. Normalment, els pastors acostumaven a fer la fi de la jornada sempre al mateix lloc. En un eixamplament de la carrerada, anomenat parador, hi passaven la nit al ras, al costat de les ovelles, o bé utilitzaven algun dels corrals que hi havia al peu del camí. Al llarg de la carrerada, hi ha diversos eixamplaments o paradors -els amorriadors, restaurades, remotes, o mosqueres- on els animals poden amorriar-se i descansar fins a tres dies. Alguns d'ells són lloc de barreja, on diversos ramaders ajunten els seus ramats en una sola gran ramada que va a muntanya, o de tria, quan cal separar les ovelles pròpies del conjunt de la gran ramada estival. Correspon al Govern de la Generalitat de Catalunya el desenvolupament reglamentari, així com l'execució de totes les actuacions en matèria dels camins ramaders, concretament a través del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca a més els camins són imprescriptibles, és a dir, que han de conservar sempre la seva condició de camí ramader. Junt al camí ramader també s'han de protegir els elements que formen part, com pletes, abeuradors, llocs de parada. El mapa del recorregut del camí és aproximat.

